

РЕШЕНИЕ

№ 4336

гр. София, 11.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 27 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: **ДИМИТЪР К. ДЕМИРЕВ**

при участието на секретаря **СИМОНА ПЛ. ГЕОРГИЕВА**
като разгледа докладваното от **ДИМИТЪР К. ДЕМИРЕВ** Гражданско дело № 20231110141032 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.124 ГПК.

Ищецът К. П. Н. е предявил обективно съединени осъдителни искове срещу В. С. Д. и М. С. Д. за осъждане ответниците да заплатят на ищеца сума в общ размер от 2180.69лв., претендирана разделно – от всеки ответник в размер на по 1090.35лв., представляваща заплатени без основание данъци и такси за недвижими имоти, такса за болничен престой и разходи за погребение, за които били задължени ответниците в качеството им на наследници на ***** Д., починал на 08.11.2022г., а именно: сумата от 30.01 лв.– заплатен данък сгради и земя и такса смет за 2019 г. за недвижим имот, находящ се в *****; сумата от 27.31 лв.– заплатен данък земя и такса битови отпадъци за 2019 г. за недвижим имот, находящ се в *****; сумата от 23.45 лв.– заплатен данък на МПС с рег.№ ***** за 2020 г.; сумата от 31.64 лв.– заплатен данък земя и сграда и такса битови отпадъци за 2020 г.; сумата от 28.83лв.– заплатен данък земя и такса битови отпадъци за 2022 г. за недвижим имот, находящ се в *****; сумата от 42.72лв.– заплатен данък земя и битови отпадъци за 2022 г. недвижим имот, находящ се в *****; сумата от 46.78лв.– заплатен данък сгради и битови отпадъци за 2022 г. за недвижим имот, находящ се в ***** община *****; сумата от 23.45 лв.– заплатен данък на МПС с рег.№ ***** за 2022 г.; сумата от 36.50лв.– заплатена такса за престой в ***** , както и сума в общ размер от 1890лв. за разходи по погребение.

Ищецът твърди, че ответниците са наследници на ***** Д., починал на 08.11.2022г., като негови синове. Посочва, че преди да почине наследодателят на ищите бил в недобро здравословно състояние, поради което и с оглед обстоятелството, че ***** Д. бил брат на майката на ищеца, ищецът полагал грижи за него. Твърди, че му купувал и доставял лекарства, храна, както и по време на престоя му в болнично заведение редовно го посещавал, плащал такси, купувал му лекарства, така и в последните години плащал данъци и такси за битови отпадъци по отношение

на собствения му недвижим имот, находящ се в ***** Твърди, че след кончината на ***** Д. организира погребението му и заплатил сума в общ размер от 1890лв. за погребение, като извършил тези разходи поради обстоятелството, че нямал какъвто и да е начин за комуникация с ответниците. Поддържа, че заплатил посочените суми, с оглед желанието си да помогне и да извърши нещо в чужда ползва, като счита, че изпълнил задълженията си в полза на ответниците. Твърди, че след като впоследствие се свързал с ответниците, предал владението по отношение на собственият им недвижим имот и намиращите се там вещи, коли и други, за което бил изготвен приемо-предавателен протокол, като и при подписването му уведомил ответниците за заплатените от него разходи, но същите не му били възстановени.

В срока за отговор по чл.131 ГПК е постъпил отговор от ответниците, в която оспорват исковата претенция по основание и размер. Поддържат, че не е налице основание за заплащане на претендираните разходи, тъй като ищецът не е извършил посочената в исковата молба работа, както и оспорват тя да е била водена уместно – в интерес на ответниците, респ. в интерес на наследодателя им. Оспорват ищецът да е направил претендираните разходи и същите да са заплатени с негови средства, като в тази връзка твърдят, че ищецът разполагал с дебитна карта, издадена на името на баща им, а след смъртта му са извършвани тегления от банкови сметки на наследодателя в ***** в общ размер от над 35000 лв. Оспорва като неоснователна и претенцията за заплащане на разходи относно погребението и помена при твърденията, че ищецът е изпълнил свой нравствен дълг спрямо свой близък, а за ответниците не съществува законово предвидено задължение да заплатят разходите за погребението и помена, като тези разходи не са свързани с наследството.

Софийският районен съд, след като взе предвид становищата на страните и ангажираните по делото доказателства, преценени поотделно и в тяхната съвкупност, намери за установено следното от фактическа страна:

С приетия за окончателен доклад по делото съдът е отделил за безспорно и ненуждаещо се от доказване обстоятелствата, че ответниците са единствените наследници на ***** Д., починал на 08.11.2022г.

Приети са писмени доказателства (н.а. и договор за доброволна делба), от които се установява, че ***** Д. е бил собственик на УПИ с площ от 59кв.м., съставляващ УПИ XIII-16, в кв. 3, заедно с построените в имота НАВЕС ЗА КОЛА, със застроена площ от 36.72кв.м., ГАРАЖ със застроена площ от 44кв.м. и МЕТАЛЕН НАВЕС със застроена площ от 68.4лв.м.

Приети по делото са 2бр. приходни квитанции от 18.04.2019г. за сумите от 30.01лв. и 27.31лв., от които 30.01 лв.– заплатен данък сгради и земя и такса смет за 2019 г. за недвижим имот, находящ се в *****; сумата от 27.31 лв.– заплатен данък земя и такса битови отпадъци за 2019 г. за недвижим имот, находящ се в *****; 3бр. приходни квитанции от 27.04.2020г., както следва: за сумата от 23.45 лв.– заплатен данък на МПС с рег.№ ***** за 2020 г.; сумата от 31.64 лв.– заплатен данък земя и сграда и такса битови отпадъци за 2020 г.; сумата от 28.83лв.– заплатен данък земя и такса битови отпадъци за 2022 г. за недвижим имот, находящ се в *****; 3бр. приходни квитанции от 03.05.2022г., както следва: сумата от 42.72лв.– заплатен данък земя и битови отпадъци за 2022 г. недвижим имот, находящ се в *****; сумата от 46.78лв.– заплатен данък сгради и битови отпадъци за 2022 г. за недвижим имот, находящ се в ***** община *****; сумата от 23.45 лв.– заплатен данък на МПС с рег.№ ***** за 2022 г.; Писмените

доказателства носят подписа на ищеца.

Приета е фактура и фискален бон от 07.11.2022г. за сумата от 36.50лв.– заплатена такса за престой на ***** Д. в *****, с посочен получател ***** Д..

Прието е удостоверение за определяне на гробно място за погребение № 85/09.11.2022г., издадено на ищеца, като племенник на починалия **** Д., за определяне на гробно място, за което е платена такса в размер на 70лв., за което е издадено приходна квитанция № 0012724.09.11.2022г. Приет е фискален бон за платени траурни услуги от 10.11.2022г. в размер на 1420лв. на траурна агенция *****.

По делото са събрани гласни доказателствени средства чрез разпит на свидетеля *****, от показанията на които се установява, че починалото лице и ответниците (негови синове) не са били близки, като Д. и ищецът били близки (Д. бил вуйчо на ищеца, така и били съседи), като след смъртта му ищецът положил изцяло разноските за погребението му, на което ответниците не присъствали, а се появили месец след това.

Прието по делото е извлечения от банкови сметки на ***** Д. в *****, от които се установява, че в периода след смъртта му (08.11.2022г.) са регистрирани множество тегления от сметките на починалото лице, с които са изтеглени общо над 32000лв. Приет е фискален бон за сумата от 447.80лв., платена на 09.11.2022г. в магазина, чийто управител е ищецът, от сметката на починалото към този момент лице **** Д..

СОФИЙСКИЯТ РАЙОНЕН СЪД, 27 състав, като прецени събраните по делото доказателства по реда на чл.235, ал.2, във вр. с чл.12 ГПК, по свое убеждение, намира за установено от правна страна следното:

Предявени са осъдителни иски с правно основание чл. 61, ал.1 ЗЗД (за осъждане ответниците да платят разделно по 1/2 поетите разходи за погребение в общ размер на 1890лв.), както и по чл.59 ЗЗД (за осъждане ответниците да платят разделно по 1/2 сума, с която ответниците по пътя на наследственото правоприемство са се обогатили неоснователно за платени данъци и такси и разходи за престой в общ размер на 290,69лв.)

По иска по чл.61 ЗЗД в тежест на ищеца е разпределено да докаже при условията на пълно и главно доказване, че е предприел уместно и извършил в интерес на ответниците работа – организиране и поемане на разходи в общ размер на 1890лв. за погребението на **** Д., а в тежест на ответниците е да докажат фактическите твърдения, че заплащането на разходите е било с парични средства на наследодателя им.

От приетите по делото писмени доказателства - удостоверение за определяне на гробно място за погребение № 85/09.11.2022г. и фискален бон за платени траурни услуги от 10.11.2022г. в размер на 1420лв. на траурна агенция *****, съдът приема за доказано, че ищецът е предприел и поел разходи в размер на 1490лв. за организиране погребението на чичо си. По отношение на останалите разходи няма представени доказателства при условията на пълно и главно доказване. Липсва изрична

правна уредба за това кой има задължението да поеме разходите по погребението на починал, поради което субсидиарно прилагаме българските традиции и обичаи, според което погребението се организира и заплаща от близките или роднините на починалия, което попада в категорията морален дълг. Съгласно т.3 от ППВС № 1/ 1979 г., което е задължително за съдилищата, от систематическото място на нормата на чл.55 ал.2 ЗЗД се вижда, че тя може да се отнесе само към уредените в първата алинея случаи, но не и към чл.59 ал.1 ЗЗД (така и решение № 211 от 14.12.2023 г. по гр. д. № 937 / 2023 г. на Върховен касационен съд, 4-то гр. отделение), съответно същото следва и спрямо чл.61 ЗЗД. По аргумент от противното на чл. 55, ал. 2 от ЗЗД, в случаите на изпълнение на нравствен дълг може да се иска възстановяване на направените разходи извън хипотезата на чл.55, ал.1 ЗЗД. Оттук задължение на близките и роднините е да заплатят разходите по погребението на починалия, но в случая съдът приема за доказано, че макар и ищецът да попада по принцип в категорията на близък и роднина на починалия, същият е предприел действия по организирано на погребението, което е следвало да бъде в тежест на преките наследници на починалия, а именно ответниците, които по закон наследяват неговото имущество, защото когато някой извън кръга на наследниците е поел тези разходи, се стига до неоснователно обогатяване като наследниците, спестявайки разходи, които иначе биха направили. Доколкото съдът приема, че работата е съзнателно водената като чужда (с оглед показанията на св.*****) и е била предприета уместно и добре управлявана (пак от показанията на св.*****), то искът се явява основателен до доказвания размер по сторени разходи от **1490лв.** (с оглед приетите писмени доказателства за сторени плащания в размер на 70лв. и 1420лв.), а за разликата от 470лв. следва да се отхвърли, доколкото няма доказателства при условията на пълно и главно доказване.

По иска по чл.59 ЗЗД в тежест на ищеца е разпределено да докаже при условията на пълно и главно доказване, че претендираната парична сума е заплатена от ищеца (обедняване на ищеца) и е постъпила по силата на наследствено правоприемство в патримониума на ответниците (разходите са отишли в полза на ответниците), връзка между обедняването и обогатяването, която не следва да е причинно- следствена, а да е предпоставена от един или от няколко общи факта, и за ищеца да липсва друг ред за защита на твърдените права срещу конкретния ответник, размер на заплатените суми. По отношение на претенцията за сумата от 36.50лв.– заплатена такса за престой на ***** Д. в *****, с посочен получател ***** Д., следва да се отхвърли, доколкото няма данни за плащане на сумата от ищеца. В останалата част, съдът приема, че ищецът е доказал плащане на сумите от общо **254,19лв.** за платени данъци и такси за собствени на починалия наследодател на ответниците имоти и МПС.

Възражението на ответниците, че починалият им наследодател е притежавал парични средства, съответно че претендираните разходи са заплатени с негови средства са недоказани. Въпросът дали след смъртта на наследодателят им са

извършвани нерегламентирани тегления от банковите му сметки е основание за друг вид претенция.

По разноските:

С оглед изхода на делото с право на разноски разполагат двете страни.

Ищецът е доказал сторени разноски в общ размер на 889.73лв. съгласно списък по чл.80 ГПК, така и ответниците са сторили разноски в общ размер на 890лв. за адв. възнаграждение. С оглед изхода на делото ищецът има право на разноски в общ размер на **711,64лв.**, които се дължат разделно от ответниците, а последните имат право на разноски в общ размер на 178,14лв., или всеки има право на разноски по **89,07лв.**

Воден от горното, Софийски районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА на основание чл.61, ал.1 ЗЗД В. С. Д., ЕГН: *****, и М. С. Д., ЕГН: *****, да заплатят разделно (при равни квоти от ½) на К. П. Н., ЕГН: *****, сумата от **1490лв. (хиляда четиристотин и деветдесет лева)**, представляваща направени от ищеца разходи за погребението на наследодателя на ответниците ***** Д., ведно със законната лихва от 24.07.2023 г. до окончателното плащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата до пълния предявен размер от 1960лв. като неоснователен.

ОСЪЖДА на основание чл.59 ЗЗД В. С. Д., ЕГН: *****, и М. С. Д., ЕГН: *****, да заплатят разделно (при равни квоти от ½) на К. П. Н., ЕГН: *****, сумата от общо **254,19лв. (двеста петдесети четири лева и 19 стотинки)**, с която ответниците неоснователно са се обогатили, спестявайки разходи за платени данъци и такси за собствени на починалия им наследодател имоти и МПС, а именно: сумата от 30.01 лв.– заплатен данък сгради и земя и такса смет за 2019 г. за недвижим имот, находящ се в *****; сумата от 27.31 лв.– заплатен данък земя и такса битови отпадъци за 2019 г. за недвижим имот, находящ се в *****; сумата от 23.45 лв.– заплатен данък на МПС с рег.№ ***** за 2020 г.; сумата от 31.64 лв.– заплатен данък земя и сграда и такса битови отпадъци за 2020 г.; сумата от 28.83лв.– заплатен данък земя и такса битови отпадъци за 2022 г. за недвижим имот, находящ се в *****; сумата от 42.72лв.– заплатен данък земя и битови отпадъци за 2022 г. недвижим имот, находящ се в *****; сумата от 46.78лв.– заплатен данък сгради и битови отпадъци за 2022 г. за недвижим имот, находящ се в ***** община *****; сумата от 23.45 лв.– заплатен данък на МПС с рег.№ ***** за 2022 г., ведно със законната лихва от 24.07.2023г. до изплащане на вземането, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за сумата от 36.50лв.– заплатена такса за престой в *****.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.1 ГПК В. С. Д., ЕГН: *****, и М. С. Д., ЕГН: *****, да заплатят на К. П. Н., ЕГН:

***** , ***** ***** , разноси по делото в общ размер на **711,64лв.**

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.3 ГПК К. П. Н., ЕГН: ***** , *****
***** , да заплати на В. С. Д., ЕГН: ***** , ***** , и М. С. Д., ЕГН:
***** , ***** , разноси по делото в общ размер на 178,14лв. (**по**
89,07лв. на всеки).

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____